

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

Na temelju članka 35. Statuta Udruge za podizanje kvalitete života „Get to life“ (dalje u tekstu: Udruge), predsjednica Udruge Lorena Mareglia, kao osoba ovlaštena za njezino zastupanje sukladno Statutu Udruge, dana 22.11.2025., donosi

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE (od 30.11.2024. do 22.11.2025. godine)

1. Sve promjene koje su donesene na prošloj redovnoj sjednici Udruge su provedene i upisane u registar udruga. Sva dokumentacija je po tom pitanju riješena.
2. Primili smo 1 pridruženog člana.
3. Donacija nismo imali.
4. Kupili smo domenu, izradili web stranicu, izradili Facebook i Instagram profil, optimizirali ih, kreirali vizualni identitet te uz pomoć kampanje u sklopu projekta postigli 322 pratitelja na Facebooku, a samo 27 na Instagramu.
5. Proveli smo projekt „Zaštitimo našu uvalu“ u okviru Impact4Values programa na temelju Javnog poziva za obranu europskih vrijednosti provedenog od strane Zaklade za razvoj lokalne zajednice Slagalica i Zaklade za ljudska prava i solidarnost SOLIDARNA, uz financijsku podršku Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Odobrena sredstva: 8.923,80 eura. Projekt smo izvrsno odradili. Postigli smo puno više rezultata od planiranog. Stvorili smo široku mrežu suradnika (građana, stručnjaka, udruga, inicijativa iz cijele RH) te vidljivost u medijima (33 objave o našem radu i gostovanje na radiju). Detalji se nalaze u prilogu.
6. Jačanje kapaciteta Udruge:
Sudjelovali smo na edukaciji o inovativnim modelima prikupljanja sredstava za djelovanje organizacija civilnog društva, o sustavu kvalitete i pisanju članaka na Wikipediji. Bili smo na meetup-u u Zagrebu u vezi marketinga.

U Puli, 22. studenog 2025.

Lorena Mareglia

Prilog:

1. Opis postignutih rezultata
2. Opis provedenih aktivnosti

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

OPIS POSTIGNUTIH REZULTATA

1. Predstavnicima min. 6 inicijativa/udruga iz drugih mjesta se uključilo u kampanju i pisanje očitovanja i prijedloga o zahvatima rekonstrukcije i izgradnje luka

Rezultat:

Aktivno je sudjelovalo njih 14. Okupili smo 155 osoba/predstavnik udruga/inicijativa u svrhu zajedničkog djelovanja u obrani obale i pomorskog dobra.

2. Očitovanja i prijedlozi poslani na najmanje 3 institucije

Rezultat:

Detaljno o tome kome smo poslali dopise, jesu li nam odgovorili i što su nam odgovorili nalazi se u sekciji o opisu provedenih aktivnosti. Ono što bi naglasili u vezi rezultata jest da je veliki uspjeh taj što su se odazvali iz Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije na okrugli stol „Trebali li svaka uvala luku?“ održanom u saborskom Odboru za zaštitu okoliša i prirode. Mogli bi to interpretirati da su naši dopisi i kampanja ipak utjecali na njihovu reakciju i sudjelovanje.

3. Tematska online kampanja povećanja svijesti o problematici zahvata rekonstrukcije i izgradnje luka s fokusom na luku Dajla ostvarila min. 5.000,00 pregleda u razdoblju od 3 mjeseca

Rezultat:

Planirano je najmanje 12 objava s ukupno 5.000,00 pregleda u razdoblju od 3 mjeseca, a na kraju smo imali 21 objavu u 3 mjeseca s 354.667,00 pregleda. Građani Dajle/Novigrada i okolnih mjesta informirani su o problemu i motivirani za aktivno uključivanje u njegovo rješavanje, a podrška Inicijativi građana Dajle u borbi za očuvanje prirode i zakonito postupanje je porasla. To se može vidjeti u broju sudionika na webinaru (65), broju članova Plave fronte (155), broju izlagača na okruglom stolu (6).

4. Najmanje 50 mještana/ki, 2 izlagača i 1 facilitator sudjelovalo na webinaru o zahvatima rekonstrukcije i izgradnje luka s fokusom na luku Dajla

Rezultat:

Sudjelovalo je 56 mještana/mještanki, 3 izlagača, 1 facilitator i 15 udruga/inicijativa.

5. Najmanje 50 mještana/ki sudjelovalo u obilasku lokacije luke Dajla-Belveder za Dan planete Zemlje

Rezultat:

Stotinjak mještana/mještanki je sudjelovalo u obilasku lokacije luke Dajla-Belveder raspoređenih tijekom cijelog dana (od 10-20 sati).

6. Otvoren dijalog s donositeljima odluka i predstavnicima lokalne vlasti

Rezultat:

Dana 10.07.2025. održan okrugli stol „Trebali li svaka uvala luku?“ u saborskom Odboru za zaštitu okoliša i prirode sa stručnjacima, predstavnicima inicijativa i udruga, predstavnicima relevantnih ministarstava te saborskim zastupnicima (ukupno 18 sudionika).

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

Nakon okruglog stola, svi zajedno, kao Plava fronta, sastavili smo i poslali predsjednici saborskog Odbora za zaštitu okoliša i prirode sljedeće zaključke s molbom da s njima upozna zainteresirane dionike.

ZAKLJUČCI:

1. Sudjelovanje javnosti u prostornom planiranju i postupcima procjene utjecaja na okoliš

- Predlažemo da se u zakonodavni okvir uvrsti obveza pravovremenog informiranja zainteresirane javnosti (lokalno stanovništvo, udruge) o izradi strateških i prostornih planova, kao i o zahvatima za koje se provodi SPUO, PUO i OPUO, putem lokalnih medija, mrežnih stranica lokalne samouprave, oglasnih ploča, društvenih mreža i javnih tribina.
- Potrebno je izraditi jasne kriterije za provedbu SPUO u postupcima donošenja prostornih planova.

2. Upravljanje pomorskim dobrom

- U skladu s preuzetim međunarodnim obvezama, najkasnije do kraja tekuće godine donijeti Strategiju integralnog upravljanja obalnim područjem i Prostorni plan morskog područja.
- Dokumenti moraju uključivati analizu stvarnih potreba lokalnog stanovništva, održivog turizma, zaštite okoliša i očuvanja kulturnog identiteta.
- Odgoditi početak izgradnje novih ili proširenje postojećih luka do donošenja navedenih dokumenata.

3. Upravljanje lukama i komunalni vezovi

- Izraditi kriterije za valorizaciju i zaštitu tradicionalne gradnje molića i izgrađenih molića prije 1968. godine.
- U lukama otvorenim za javni promet osigurati najmanje 80% komunalnih vezova, uz obvezno osiguranje prostora za javni linijski prijevoz i nautičare u tranzitu.
- Jasno definirati razliku između komunalnog i nautičkog veza, te zabraniti dodjelu stalnih nautičkih vezova u lukama otvorenim za javni promet.
- Jasno naglasiti u zakonskoj regulativi prednost pri dodjeli komunalnih vezova osobama s prebivalištem na području nadležne lučke uprave, uz dodatne kriterije dodjele komunalnog veza za nedomicilne korisnike (prednost hrvatskim državljanima).
- Uspostaviti CIMIS i GIS sustav za transparentno i javno dostupno upravljanje lukama, sukladno zahtjevima EU.
- Uspostaviti registar aktivnih i napuštenih plovila te javni sustav zbrinjavanja starih i napuštenih plovila.
- Propisati minimalne infrastrukturne standarde za luke otvorene za javni promet.

4. Evaluacija i kontrola kvalitete OPUO elaborata i studija za zahvate na pomorskom dobru

- Osnovati neovisno, multidisciplinarno stručno tijelo za nadzor izrade i provedbe OPUO elaborata.
- Ojačati institucionalne kapacitete nadležnih ministarstava i jedinica lokalne samouprave.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

- Uvesti odgovornost izrađivača i naručitelja elaborata u slučajevima manipulacije ili pogodovanja na štetu javnog interesa.

5. Reforma s ciljem ubrzanja postupaka SPUO, PUO i OPUO

- Propisati obvezan terenski pregled lokacija obuhvata zahvata kao uvjet valjanosti OPUO elaborata, uključujući fotodokumentaciju, opažanja i geolokacijske podatke.
- Izraditi smjernice i predloške za strukturirane mjere zaštite okoliša prilagođene vrsti zahvata.
- Uspostaviti digitalnu platformu za predaju, praćenje i javni uvid u dokumentaciju.
- Definirati zakonske rokove te predvidjeti prekršajne mjere za povrede postupaka i unošenje netočnih podataka.

6. Usklađenost s Ustavom RH i pravnom stečevinom EU

- Spriječiti uvođenje upravnih praksi koje bi ograničile sudjelovanje javnosti u postupcima PUO i OPUO (npr. prijedlog prethodne provjere kao neupravnog akta).
- U kontekstu zaštite bioraznolikosti Jadranskog mora, propisati obvezu izrade OPUO elaborata za sve zahvate koji uključuju nasipavanje obale u duljini većoj od 50 metara.
- U novom Prijedlogu uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš potrebno je propisati obvezu izrade OPUO elaborata za morske luke površine veće od 1 hektara, budući da se radi o lukama kapaciteta od 100 do 150 vezova, ovisno o veličini plovila. Luke takvih dimenzija, osobito kada se nalaze u središtima primorskih naselja, mogu zbog ograničenog prostora i nemogućnosti izgradnje odgovarajuće infrastrukture značajno narušiti kvalitetu života lokalnog stanovništva.
- Formuliran prijedlog za poboljšanje planiranja i odlučivanja o izgradnji i rekonstrukciji luka", min 3.

Prijedlozi su formirani za vrijeme webinara Treba li svaka uvala luku?, a oblikovani u tjednu nakon. S obzirom na kompleksnost problema, prvo smo obrazložili problematiku podijeljeno u četiri teme, iz kojih smo izvukli 5 prijedloga.

Nedostatak komunalnih vezova

Sve je više projekata izgradnje ili proširenja luka za potrebe lokalnog stanovništva koje svojim dimenzijama ne djeluju usklađene sa stvarnim potrebama i brojem ljudi koji ondje žive već je primijećena tendencija njihove naknadne pretvorbe u neformalne marine.

Komunalni vezovi koji su temelj lokalne pomorske kulture, Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama oni postoje samo u sklopu luka otvorenih za javni promet lokalnog značaja, a ne kao zasebna kategorija, dok vezovi za nautički turizam postoje i unutar luka otvorenih za javni promet lokalnog značaja i kao posebna kategorija luka.

Iako je u prostoru luke otvorene za javni promet lokalnog značaja nautički dio namijenjen za privremeno vezivanje nautičara u tranzitu, sve se više dodjeljuje u dugoročne koncesije i koristi za zimovanje brodica. Preostali prostor dijeli se na komunalne vezove za osobnu i gospodarsku upotrebu, no prema iskustvima lokalnog stanovništva, vezovi za gospodarsku upotrebu prevladavaju. Na taj način, komunalni vezovi za osobnu upotrebu postaju sve oskudniji, dok broj luka raste.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

Nedovoljna informiranost lokalnog stanovništva

Postojeća Uredba o sudjelovanju javnosti iz 2008. godine više ne prati suvremene standarde uključivanja građana u odlučivanje, budući da se do danas nije mijenjala, iako su se u međuvremenu mijenjali zakoni i europske direktive na koje se odnosi.

Građani se često žale da ne mogu pronaći pravovremene informacije o projektima na službenim stranicama, pa ni ne znaju da su postupci u tijeku, a i kada uspiju saznati za javnu raspravu, njihovi komentari često se uzimaju u obzir samo ako su dovoljno organizirani i uporni – ne zbog sadržaja samih primjedbi.

Europske direktive naglašavaju važnost procjene stvarnog utjecaja projekata na ljude i njihovu kvalitetu života, no praksa provedbe u Hrvatskoj često odstupa od tih standarda. Projekti se nerijetko predstavljaju kao razvojne prilike za lokalnu zajednicu, dok se potencijalni negativni utjecaji na okoliš i svakodnevni život stanovnika rijetko detaljno obrazlažu ili jasno komuniciraju. Takav pristup može stvoriti dojam da se važne informacije prešućuju ili stavljaju u drugi plan.

Manjak stvarne procjene utjecaja na okoliš

Iako bi procjena utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu PUO) trebala biti temeljni mehanizam zaštite prirode i održivog razvoja, 95% zahvata prolazi samo kroz ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu OPUO) u sklopu kojeg se najčešće zaključuje da nije potrebna izrada PUO-a. Terenski pregled u okviru elaborata provodi se u manje od 1% slučajeva. Slična situacija je i s Glavnom ocjenom prihvatljivosti na ekološku mrežu Natura 2000 gdje se u velikoj većini slučajeva rješenjem zaključuje da nije potrebna glavna ocjena.

S obzirom da se PUO uglavnom ne provodi, ne provodi se niti kumulativni utjecaj svih postojećih i planiranih zahvata na jednom području, zbog čega se dozvoljava da se u istoj malo, plitkoj uvali koja je dio Nature 2000 izgrade 3 luke, kao što je to slučaj u uvali Dajla-Karigador.

Nadalje, obvezna procjena utjecaja zahvata na okoliš propisana je samo za dvije kategorije luka, od kojih s novim Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama jedna kategorija više niti ne postoji.

Kod Strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš je slična situacija. Kada se planovi mijenjaju zbog konkretnih investicija, nerijetko se radi o tzv. točkastim izmjenama koje se interpretiraju kao nedovoljno značajne za pokretanje strateške procjene, a kada se ona i provede, na mišljenje povjerenstva se ne može uložiti žalba.

Elaborati zaštite okoliša i zadovoljavanje forme

U većini slučajeva, elaborati¹ se oslanjaju isključivo na opće, javno dostupne podatke, poput onih s Bioportala, što nije dovoljno za pouzdanu identifikaciju zaštićenih vrsta koje se mogu nalaziti i izvan područja Natura 2000. Također, primijećeno je da interpretacije i zaključci ovlaštenih pravnih osoba koje izrađuju elaborate često odstupaju od izvornog sadržaja stručnih podloga, dok pravne sankcije za takvo postupanje, čini se, ne postoje.

Zanemaruje se i stalna buka rada luka, iako može ozbiljno utjecati na zdravlje ljudi te na biljni i životinjski svijet. U elaboratima se buka najčešće analizira samo tijekom faze gradnje, dok se buka tijekom rada već izgrađene luke gotovo ne razmatra. Često se navodi da buka već postoji ili da je ispod graničnih vrijednosti, pa se smatra nevažnom. No, pritom se ne uzima u obzir akustična specifičnost razvedene obale, gdje se buka lako prenosi i s udaljenih mjesta.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

Infrastrukturni zahvati često se planiraju prema godišnjim prosjecima, pri čemu se zanemaruju sezonski vrhunci. To dovodi do sustava koji ne mogu podnijeti turistička opterećenja, što dodatno ugrožava okoliš.

Mjere zaštite¹ propisane su u tek 16 % elaborata i najčešće se odnose isključivo na fazu izvođenja radova. U manje od 1 % elaborata izričito je navedena potreba za pregledom periski ili kartiranjem posidonije.

Pored svega navedenog, Nacionalni plan za upravljanje morskim prostorom, kojeg je Hrvatska trebala donijeti do ožujka 2021. prema europskoj Direktivi 2014/89/EU, još uvijek nije usvojen. Umjesto toga, odgovornost je prebačena na lokalne jedinice – općine, gradove i županije – što dodatno fragmentira planiranje i onemogućuje uvid u kumulativne učinke.

ZAKLJUČAK:

Problem razvojnih projekata na obali, poput izgradnje i proširenja luka pod obrazloženjem potrebe lokalnog stanovništva za komunalnim vezovima, dok se istovremeno povećava broj komercijalnih vezova, predstavlja duboki strukturalni izazov. Ukoliko se ne poduzmu odgovarajući koraci, takvi projekti mogu ozbiljno ugroziti okoliš, prirodne resurse, kvalitetu života lokalne zajednice, a posljedično turizam i cjelokupno gospodarstvo Republike Hrvatske. Stoga smatramo da je nužno hitno djelovati kako bi se osigurala održivost i ravnoteža između razvoja i zaštite naše obale.

Predlažemo:

- A. Revidiranje postojećih projekata izgradnje i proširenja luka kako bi se uskladili s stvarnim potrebama lokalne zajednice, uz detaljnu analizu kumulativnog utjecaja na okoliš i kvalitetu života.
- B. Donošenje Nacionalnog plana za upravljanje morskim prostorom.
- C. Donošenje izmjena Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama te relevantnih uredbi uz jasno priznanje i zaštitu kategorije komunalnih lučica, kao i uvođenje obvezne procjene utjecaja na okoliš za širi spektar zahvata.
- D. Ažuriranje Uredbe o sudjelovanju javnosti tako da objave o prostornim planovima, zahvatima u prostoru i povezanim javnim raspravama budu obvezne na mrežnim stranicama i putem lokalnih medija (radio, portali, novine), kao i na oglasnim pločama gradova i općina – uz jasno istaknute informacije o rokovima i načinu sudjelovanja.
- E. Uvođenje obveznog očuvanja kvalitete života i tradicije zajednice kao kriterija u procjeni utjecaja zahvata na lokalno stanovništvo, obvezne terenske provjere tijekom izrade elaborata, obvezne procjene utjecaja buke tijekom rada luke, te osiguranje stručne provedbe zaštitnih mjera.

7. Minimalno 50 stanovnika iz mjesta uključenih u kampanju podržalo prijedloge poboljšanja planiranja i odlučivanja o izgradnji i rekonstrukciji luka

Rezultat:

Ukupno je podržalo 70 osoba.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

8. Predstavljani prijedlozi poboljšanja planiranja i odlučivanja o izgradnji i rekonstrukciji luka lokalnoj i županijskoj vlasti na kojem sudjeluje min. 2 predstavnika inicijative te novoizabrani gradonačelnik/ca, predsjednik/ca gradskog vijeća te predstavnici županije

Rezultat:

S obzirom da su se oglušili našim zahtjevima da nas prime na sastanak, poslali smo im zaključke s okruglog stola putem maila.

9. Što smo mislili da će se dogoditi i što se stvarno dogodilo (očekivani i neočekivani rezultati, učinci)

Rezultat:

Mislili smo da ćemo uspostaviti dijalog s lokalnom vlasti, ali su se oni kompletno oglušili, dok smo uspješni prodrijeti do dužnosnika i podići problem na višu razinu. Tijekom kampanje smo se udružili s puno mještana, udruga, inicijativa i stručnjaka duž cijele obale te osnovali Plavu frontu- mrežu za obranu obale i pomorskog dobra. Informaciju smo svi zajedno dijelili i objavljivali svatko putem svojih kanala i ubrzo su nas mediji počeli kontaktirati i tražiti intervju i gostovanja u radio emisijama. Portal Točka na I objavio je članak o nama, prepoznajući naš rad i ističući nas kao inspirativnu udrugu. Saborska zastupnica Dušica Radojčić je govorila o nama na sjednici Sabora te ubrzo nakon toga organizirala okrugli stol. Problem Dajle smo podigli na nacionalni nivo i ukazali da se radi o nacionalnom i strukturnom problemu.

OPIS PROVEDENIH AKTIVNOSTI

1. Zahtjev za revizijom odluke o financiranju luke Dajla-Belveder (sastavljanje i slanje dopisa i popratnih materijala):

Zahtjev je, zbog potrebe za hitnom reakcijom, podnesen prije početka projekta. Budući da postupak revizije takve odluke nije predviđen, jedini raspoloživi pravni put bila je privatna tužba, koju su članice Inicijative Dajla i pokrenule. S toga smo pokušali identificirati druge nepravilnosti ili činjenice koje bi mogle zaustaviti provedbu projekta. Uvidom u dostupnu dokumentaciju te uz konzultacije s Udrugom Zelena Istra i Inicijativom „Za spas Vruljice“, došli smo do zaključka da bi postojanje vrulja moglo predstavljati osnovu za obustavu izgradnje.

Konkretno, poslali smo upite o postojanju podzemnih vodnih izvora (vrulja) na području planirane luke Dajla–Belveder institucijama koje bi mogle biti nadležne. Povratno smo odgovor dobili samo od Hrvatskih voda, koje navode da na toj lokaciji nema značajnijih izvorišta zaštićenih Odlukama o zaštiti izvorišta te da predmetni zahvat neće utjecati na promjene u vodenim tokovima.

Analizom projektne dokumentacije za luke Dajla–Belveder i Karigador uočili smo bitnu pojedinost. Iako sama Studija navodi da bi izgradnja luke Karigador imala negativan utjecaj na luku Dajla–Belveder, u Građevinskom projektu i Elaboratu zaštite okoliša pogrešno se tvrdi da se od izgradnje luke Karigador odustalo. U stvarnosti je raskinut samo ugovor o koncesiji, dok plan izgradnje i dalje postoji u važećem Urbanističkom planu uređenja naselja Karigador. Unatoč tome, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izdalo je Rješenje kojim se omogućuje izgradnja luke Dajla–Belveder na temelju netočnih podataka.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

Na tu smo činjenicu upozorili Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (koje nije odgovorilo) te Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (koje je odgovorilo da nije nadležno). Istodobno je Inicijativa Dajla o istome izvijestila saborski Odbor za zaštitu okoliša i prirode, koji je dopis prosljedio Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture. To je Ministarstvo Inicijativi odgovorilo, ako smo dobro interpretirali odgovor, kako nije odgovorno za izdano Rješenje, već da je odgovornost na investitoru i izrađivaču Elaborata.

Ovu smo činjenicu prenijeli odvjetniku Inicijative Dajla, koji ju je potom iznio pred sudom tijekom ročišta.

2. Identifikacija, komunikacija i uspostavljanje ili formalizacija suradnje s drugim inicijativama i udrugama

Pratili smo objave na društvenim mrežama, portalima i vijestima o sličnim problemima duž obale (EU projekti predstavljeni kao razvojni projekti za lokalno stanovništvo, a u stvarnosti se radi o lukama namijenjenima nautičkom turizmu, a ne komunalnim vezovima) te kontaktirali osobe koje se bore protiv devastacije obalnog prostora. Zatražili smo i pomoć udruge Zelena Istra, koja je putem Zelenog foruma podijelila informaciju da tražimo slične slučajeve kao što je Dajla duž hrvatske obale. U tome nam je uvelike pomogla provedba online kampanje i realizacija webinar, tijekom kojih su nam se izravno javljali ne samo udruge i inicijative, već i građani koji žive ili borave na pogođenim područjima: Prtlog, otok Cres, Krk, Brač, Ugljan, Murter, Ilovik, Mali Lošinj, Žut, Brač, Karigador, Crikvenica, Rijeka, NP Kornati, Sv. Filip i Jakov, Vela Luka, ušće Cetine i drugi.

Zbog velikog broja zainteresiranih (mještana, stručnjaka, udruga i inicijativa) te potrebe za međusobnom komunikacijom i razmjenom iskustava, osnovali smo Plavu frontu – Mrežu za obranu obale i pomorskog dobra i otvorili istoimenu Facebook grupu koja zasad okuplja 155 članova.

3. Online kampanja (definiranje poruka i elemenata optimizacije, ugovaranje usluge, provedba i praćenje kampanje)

Sadržaj kampanje pisali smo sami, prema smjernicama agencije, dok je agencija preuzela tehnički dio – plaćanje oglasa, optimizaciju, administriranje potrebnih autorizacija te odnose s javnošću uz konzultacije s nama.

Kampanja je počela 10. travnja 2025., a završila 18. kolovoza 2025., pri čemu nam je agencija pružala podršku tijekom prvih 3 mjeseca i sa zadnjom objavom. Korištena su tri kanala: Facebook, Instagram i web stranica.

4. Događaji za Dan planete Zemlje:

1. Susret zainteresiranih dionika i obilazak lokacije luke s članicama Inicijative Dajla

Povodom Dana planeta Zemlje održan je događaj Obalna čakula – edukativna šetnja uz more na mjestu planirane izgradnje luke Dajla-Belveder. Članice Inicijative Dajla, uz našu podršku, od 10 do 20 sati informirale su posjetitelje o važnosti očuvanja morskih cvjetnica, zaštićenih vrsta koje obitavaju u uvali, te o potencijalnim rizicima koje donosi planirana izgradnja triju luka u istoj uvali.

Posebno je istaknuta važnost mreže Natura 2000 te potreba za očuvanjem obale i bioraznolikosti. Naglašeno je kako planirana izgradnja triju luka i daljnja betonizacija predstavljaju ozbiljnu prijetnju očuvanju ovog vrijednog područja.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

Posjetitelji su pokazali velik interes za teme događanja, aktivno sudjelovali i postavljali brojna pitanja. Imali su priliku na licu mjesta vizualizirati kako bi uvala izgledala s tri planirane luke, pratećom infrastrukturom i plutajućim gatovima.

2. Webinar o zahvatima rekonstrukcije i izgradnje luka (organizacija i priprema sadržaja, provedba, sastavljanje slikovnog i tekstualnog zapisa za objavu u kampanji).

Webinar „Trebaju li svake uvala luku?“ organiziran je kako bi se javno raspravilo o problemima planiranih projekata izgradnje luka na obalnom području, s posebnim fokusom na slučaj Dajla-Belveder, ali i u kontekstu sličnih situacija duž cijele jadranske obale. Cilj webinara bio je istražiti kako se takvi infrastrukturni projekti usklađuju s nacionalnim zakonima, financiraju europskim sredstvima te koji su pravni i ekološki mehanizmi dostupni lokalnim zajednicama za sprječavanje štetnih zahvata.

Za izlaganja su angažirani stručnjaci na području ekologije i prava.

Tijekom webinara sudionici su aktivno postavljali pitanja i razmjenjivali iskustva. Na kraju je formuliran sažetak zaključaka, koji je sastavljen u pet ključnih točaka, i uz suglasnost sudionika poslan je saborskom Odboru za zaštitu okoliša i prirode kao zajednički prijedlog.

5. Tematska sjednica Saborskog odbora

S obzirom na trenutnu političku situaciju i dugotrajnu proceduru, prihvatili smo prijedlog predsjednice saborskog Odbora za zaštitu okoliša i prirode da se umjesto tematske sjednice organizira okrugli stol. Naime, postojala je mogućnost da, ako ne prihvatimo okrugli stol, tematska sjednica se nikada niti ne održi. Iako je na inicijativu predsjednice naše udruge organiziran okrugli stol, nije joj bilo omogućeno da se održi u terminu u kojem bi mogla osigurati čuvanje djeteta, niti joj je bilo dopušteno sudjelovati s djetetom. Stoga smo u ime udruge poslali pisano očitovanje, koje je na okruglom stolu pročitala predsjednica udruge Zelena Istra. Kao članovi Plave fronte koordinirali smo izlaganja i dogovorili tko će koji dio predstaviti, kako bi cjelokupno izlaganje bilo jasno, povezano i koherentno.

Izlagali su:

- Irena Burba (predsjednica udruge Zelena Istra, izlagala u ime udruge Get to Life, članica Plave fronte): uvodno izlaganje o kontekstu i raširenosti problema izgradnje ili proširenja luka otvorenih za javni promet lokalnog značaja.
- Matea Šverko (predstavnica Inicijative Dajla, članica Plave fronte): slučaj planiranja tri luke u jednoj uvali bez pune procjene utjecaja na okoliš uz dokumentaciju koja sadrži informacije neusklađene s trenutnim planiranjem.
- Enes Čerimagić (pravnik u udruzi Zelena akcija, član Plave fronte): osvrt na postojeće pravne okvire koji omogućuju provođenje zahvata bez temeljite procjene utjecaja na okoliš i problem manjka komunalnih vezova. Njegov osvrt je pročitala predsjednica saborskog Odbora za zaštitu okoliša i prirode jer nije mogao prisustvovati zbog bolesti.
- Milo Miklaušić (umirovljeni zapovjednik/kapetan, član Plave fronte): nedostatak broja komunalnih vezova je i ekološki problem.

Udruga za podizanje kvalitete života „Get to life“

Kraška 6, 52 100 Pula

Reg. br.: 18002240; OIB: 39999313210

- Milvana Arko-Pijevac (dipl. ing. bio., predsjednica DZUIP grada Crikvenice i okolice 1898., članica Plave fronte): poražavajući rezultati analize 645 elaborata o procjeni utjecaja zahvata na okoliš u priobalju – metodološke manjkavosti, manjak transparentnosti i formalistički pristup.
- Lidija Runko Luttenberger (prof. dr. sc., inženjerstvo okoliša, članica Plave fronte): onečišćenje iz luka uključujući energetske onečišćenje (buka) koje se sustavno zanemaruje, a pogoršano je zbog razvedene obale; nepoštovanje međunarodnih obveza u upravljanju obalnim područjem.

Osim njih, prisustvovali su u publici s mogućnošću postavljanja pitanja i drugi članovi Plave fronte.

Okruglom stolu su se odazvali: Jurica Gašpar (glavni urednik portala Morski.hr), Urša Raukar Gamulin (saborska zastupnica, Možemo!), Saša Đujić (saborski zastupnik, SDP), Marijana Iviček (načelnica Sektora za pomorsko gospodarstvo u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture), Anamarija Matak (ravnateljica Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i gospodarenje otpadom u Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije), Elizabeta Kos (ravnateljica Uprave za vodno gospodarstvo i zaštitu mora), Dijana Kesonja (zamjenica pučke pravobraniteljice) i Maja Hasanbašić (savjetnica pučke pravobraniteljice).

Okrugli stol se prenosio uživo putem YouTube kanala.

Nakon okruglog stola, poslali smo zajedničke zaključke kako bi se priloženi prijedlozi i preporuke razmotrili i uzeli u obzir pri izradi zakonskih izmjena i strateških dokumenata, te da ih predsjednica saborskog odbora za zaštitu okoliša i prirode prosljedi svim nadležnim i relevantnim dionicima, uključujući one za koje smatra da bi s njihovim sadržajem trebali biti upoznati.

6. Komunikacija s novoizabranima donositeljima odluka na lokalnoj i županijskoj razini

Došlo je samo do jednostrane komunikacije jer su se u potpunosti oglušili, i na naše Zahtjeve za sastankom, i na naše dopise sa zaključcima okruglog stola, i na objave na društvenim mrežama.